



ГРАБОВСЬКИЙ Леонід Олександрович (28. 01. 1935, Київ) — композитор, музикознавець. Член НСКУ (1961). 1-а премія Всесоюз. огляду молодих композиторів (Москва, 1962). Закін. екон. факультет Київ. університету (1956), Київ. консерваторію (1959; кл. *Б. Лятошинського*). 1966–69 викладав теорію і композицію у Київ. консерваторії. 1969–81 — на творчій роботі. 1981 переїхав до Москви, де працював у ред. ж. «Советская музыка» (від 1987). Від 60-х рр. окремі його твори виконувалися у країнах Зх. Європи, що викликало звинувачення офіц. кіл тодіш. СКУ. Г. входив до групи київ. муз. авангарду, яка, використовуючи здобутки творчості А. Шенберга, Б. Бартока, І. Стравінського, а згодом новітні пошуки В. Лютославського, Е. Вареза, Я. Ксенакіса — творила нове тло укр. сучас. музики. Осн. рисами музики Г. були політонал. акордові комплекси, дисонант. контрапункт та поліритмічні комбінації. Згодом за допомогою випадк. чисел розвинув власну методику алгоритміч. компонування, що досягла вершини в «Concerto misterioso» (1977, пам'яті К. Білокур). У 1970 разом з *В. Годзяцьким*, *В. Сильвестровим* та *І. Блажковим* вчинив акцію протесту

проти політ. переслідувань композиторів-авангардистів в СРСР, після чого був виключений зі СКУ (поновлений 1974). У 1990 виїхав до Нью-Йорка. 1992 відбувся автор. концерт Г. у Лінкольн-центрі виконав. мистецтв (Нью-Йорк). Г. виступає з лекціями про нову укр. музику у деяких ВНЗх США; співпрацює з нью-йорк. ансамблем сучас. музики «Континуум». В еміграції Г. звертає посилену увагу до укр. нац. підґрунтя влас. творчості — кантата «Темпере мортем» (1991, на сл. Г. Сковороди), симф. поема «Ворзель» (1992, пам'яті Б. Лятошинського).

Основні твори

опери – «Ведмідь» (1963), «Пропозиція» (1964; обидві – власні лібрето за однойм. водевілями А. Чехова); для симф. оркестру – «Чотири українські народні пісні» (1959, присвяч. Л. Ревуцькому), «Симф. фрески» (1961, за мотивами малюнків Б. Пророкова з сер. «Це не повинно повторитися»), «Гомеоморфія IV» (1970), симф.-легенда «Вечір на Івана Купала» (1976, за повістю М. Гоголя), симф. елегія «Ворзель» (1992, пам'яті Б. Лятошинського); камерно-інструм. – «Гомеоморфії I–III» для фортепіано (1968–69), «Візерунки» для гобоя, альту й арфи (1969), «Глас I» для віолончелі (1990), «Глас II» для бас-кларнета (1994, пам'яті Д. Шостаковича).

Основні праці

О моем учителе // Сов. музыка. 1969. № 2; Халтура артистикэ? // Там само. 1988. № 10; Zauber der ukrainischen Musik // Musik. 1989. № 1.

Рекомендована література

1. Малишев Ю. «Симфонічні фрески» Л. Грабовського // Укр. музикознавство. К., 1968. Вип. 3;
2. Зінькевич О. Протистояння (1968–1973) // Сучасність. 2000. Ч. 6;
3. Загайкевич А. Апостол українського авангарду // Музыка. 2005. № 6.

Ж. Ді Ванні, В. С. Грабовський

Бібліографічний опис:

Грабовський Леонід Олександрович / Ж. Ді Ванні, В. С. Грабовський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-26777>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).